

1142 22
XENIUM

II f 467

S I V E

X 1860430

De Usu & Excellentia

N I H I L I,

Disertatio Philosophica, olim

in Academia Marpurgensi raptim con-
cepta, & festo trium Regum
recitata

à

IOH. BALTHAS. SCHVPPPIO,

tum temporis Eloq. & Histor. ibidem
Profesore.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

EDITIO QUINTA.

BIBLIOTHECA
DUNICKAVIANA

HAMBURGI.

TYPIS PFEIFFERIANIS.

H. Fr. Lebrant, Grosse.
de Nomismo et Nihilismo - Theologiae
celesstique Euditionis partibus obvio
Theologiae - Altera accit Capulogus
de Nihilis et Neminis Chemut 1752 & f. alph 20

SENATI, POPVLOQVE

Nobilissimæ, Florentissimæque Reipublicæ Hamburgensis
D N. DN.

Consulibus, Syndicis, Senato-
ribus, Scholarchis, Duodecim-Viris, Ecclesiæq; ad
D. Jacobi Juratis, aliisque Literatis Civibus
ac Mercatoribus

in

exordio hujus anni

OMNIA precatur,

OMNIA vovet,

&

donec cum die & DEO ALIQUID sequatur,

XENII loco

hoc NIHIL offert

Authoris amicus,

Qui simul

*Reliquos Juvenilis Ingenii Fœtus, quos Dissertationis hujus Author in
gratiam Juventutis (quam in Academiâ Marpurgenſi mu-
tam quasi accepit, & facundam reliquit) olim optimo animo
& successu edidit,*

officiossimè commendat;

Atque

*Bonorum favore atq; patrociniis fretus, ridet & contemnit su-
perciliosi cujusdam Aristarchi iudicium,*

qui nescit distinguere inter presens & prateritum;

qui ignorat, quod veteres Romani scholam vocaverint LVDVM;

*quod sapiens Lacon cum pueris equitaverit in arundine longâ; (tas.
quod prudentes Medici saccaro misceant potiunculas pueris alias inora-
Non minima Sapientiæ pars est, tempori, loco, & personis, quibus in vivere cogis,*

*salvâ conscientiâ se accommodare; Musamque locotam
cum Vitâ. Verecundâ conjungere*

SAPIENS NON SEMPER IT VNO GRADV, SED VNA VIA.

Dissertatio de NIHILO, olim
in Academia Marpurgensi habita.

CVM DEO.
AUDITORES NOBILISSIMI,
DOCTISSIMI, PRÆSTANTISSIMI, AMIGI
plurimum honorandi & dilecti.

Non arbitror, ullum vestrum ambi-
gere, quam sincero & fraterno amore
erga vos sim incensus. Nec vicissim
unquam dubitavi de reciproco vestro
in me affectu, quem semper instar pre-
tiosissimi thesauri & amplissimi patri-
monii feci. Quemadmodum igitur
Hectori ad bella ituro, permixta basiis monita in cassidem
ingesit Andromache: Quemadmodum peregrè abituris
maritis, inter vota & lachrymas multa loquuntur sollicitæ
conjuges: ita veniam dabitis abundantia affectui meo, si in ex-
ordio novi hujus anni, quem omnibus felicissimum precor,
paucis vos allocutus fuero. Fateor, me hætenus in refocil-
landis eloquentiæ studiis, nec vestra nec mea vota adæquare
potuisse. Sed & cogitare vos jubeo, magna difficulter resur-
gere, postquam de fastigio suo lapsa sunt semel. Quæadmodum
igitur ille picturâ suâ tectus, ita ego hætenus sparsis subinde
pagellis nonnullis, monitores provocavi, eorumque mo-
nita in usum meum converti. Sed, ne quid dissimulem, ta-
citus quandoque surrexi in indignationem sutoris ultra cre-
pidam. Nunc, cum genius meus non patiatur me diutius
abesse à rerum divinarum serio & non superficiali studio,
cui parentum meorum vòta à primis incunabulis me con-

secrârunt, Deum supplex adoro, ut jam de hinc Annales celeberrimæ Academiæ hujus nobilitentur pulcherrimo restauratæ Eloquentiæ elogio. Concipite pares spiritus, quotquot adestis, commilitones, nec de felicitate successusperate. Planè constitui tempora ab ipsâ naturâ ad quietem refectioemque data, in acerrimum laborem convertere & singulari quodam impetu ruere in amplexum Euphradiæ, ut & sitim vestram sedare & huic laborum speciei finem imponere possim. Iterum iterumque Deum mecum invocate, ut proposito huic fauceat.

Cæterùm fortasse Xenium quoque à me expectatis? Sed hætenus nihil effecimus, proinde vobis *Nihil* dabo. Persarum Monarcha aquam rustici manu porrectam, quia amantis, non rejecit. Si rectè novi vestrum in me affectum, nec vos contemnetis hoc meum *Nihil*, sed potius cogitabitis, quantus ejus in universâ vitâ humanâ fiet usus, quanta præstantia. Interest permultùm, quam quisque habeat patriam, adeo ut ICTis an fam dederit quærendi, an natio hominis infamata indicium ad torturam faciat nec ne? Ita non minùs refert, Agamemnone vel Therfite quis sit natus. Est enim in equis, est in juvenicis patrum virtus. Quemadmodum igitur fortes creantur fortibus & bonis, ita ex *nihilo* nascitur *nihil*. Cæterum Oratores nostri non postremum rei ex genere demonstrativo tractandæ argumentum petunt ab antiquitate. Quanquam ego semper judicavi, antiquitatem, rem neque bonam facere, neque malam. Nam si omne antiquum bonum, bonus esset Diabolus. Si omne antiquum malum, malus esset DEUS. Nihil ominus si de *nihili* antiquitate audire desideratis, scitote, *nihil* fuisse ante creationem mundi, & totum mundum ex *nihilo* creatum.

Nu.

O R A T I O,

Nuper perlustrabam emblemata Jacobi Catzij, Jcti, ubi sculptam videbam Simiam, quæ amplexu suo prolem suam fovebat, cujus labra assiduis osculis purpurabat. Adscripta erant hæc verba: *Nunquam deformis amica.* Et sanè, ita fieri amat, ut suum cuique pulchrum videatur. Corydon tamen semper putat Galatæ suâ formosius esse *Nihil.* Quicquid sit, videmus patres filias suas gibbo, varice, strumâ, balbutie, lippitudine aut aliis corporis animique vitiis fædè deformes, præ cæteris benè dotare, saltem ut procos invitent possidentes *Nihil.* Sane, in literis & moribus perfectum videtur NIHIL. Josephus Scaliger fuit eruditione Judæus, Arabs, Syrusque & Indus, Chaldæus, Ætiops, Græcus, Latinus, Tuscanus, Britannus, Gallus, Hispanus, Batavus. Ex ejus Schola prodiit Doctissimus Heinsius, cujus facundiæ & sapientiæ nemo præferendus ex antiquis illis Atheniensibus Romanisque. At is hoc utitur Symbolo: QUANTUM EST QUOD IGNORAMUS! Quanto satius esset, ut hoc Symbolo uteretur Zipphusius, qui dicit *Nihil?* Petrus Ronfardus Gallus, Poëta erat ingeniosissimus, natus eodem anno, quo Galli infeliciter ad Ticinium fluvium pugnârunt. Diceres DEUM, jacturam nominis Gallici eo prælio factam, tanti VIRI ortu compensare voluisse. Attamen cum Guilielmus Sallustius Bartasius, Heros bellicâ & poëticâ laude illustris, hebdomade suâ mundi creationem descripsit, Ronfardus ille interrogatus, quid judicaret de Bartasii libro? respondit: Ronfardus in unicâ hebdomade plus præstitit, quàm ego in universâ vitâ meâ, adeoque libro illi in illo genere præferebat *Nihil.* *Nihil* tam facundum est, ut omnibus omnia ubique & semper persuadere possit. Olim duo Legati Perusini ad Urbanum V.

O R A T I O.

4
Pontificem Romanum Avenione decumbentem misſi,
pauciſſimis verbis mandata exponere juſſi ſunt. Tum alter
nulla ægrotantis Pontificis habitâ ratione, verbosè admo-
dum aures animumque ejus fatigavit. Alter verò Ponti-
ficis faſtidium animadvertens, ſinienti Collegæ urbanè ſub-
junxit: *Sanctiſſime Pater, hoc etiam ampliùs in mandatis nobis da-
tum, ut niſi quamprimùm petitioni noſtræ ſatisfacias, Collega hic
meus Orationem ſuam tibi ſtatim repetat, & dicat adhuc prolixius.*
Tum Papa maluit petentibus in omnibus ſatisfacere, ſaltem
ut dicerent *Nihil*. Olim eques Arragonius in Aulam Hi-
ſpanicam venit negotii cauſâ, ubi diu à domesticis & Conſi-
liariis Regis eluſus, tandem in genua provolutus, Regi ipſi
petitionem ſuam expoſuit. Rex nutante capite reſponde-
bat, tu verò accipies *Nihil*. Supplex igitur, genua Regis
exoſculans, & humiliter gratias agens, alacris ſurgebat. Au-
din' verò, regerebat Rex, TE accepturum NIHIL? Imò
reſpondebat eques, ideò gratias ago, optime Rex. Nam
hoc unico verbo refutâſti ſexcenta mendacia miniſtrorum
tuorum, unum ex alio cauſantium. Si hoc ſtatim audiſ-
ſem, cùm in aulam tuam veni, non ſolùm multorum men-
ſium ſolicitudine caruiſſem, ſed & ſumptibus non exiguis
pepercifſem. Loquantur alii de fortitudine militum Græ-
corum & Romanorum. At quid generoſius eſt tot fortis-
ſimis belli Ducibus, quos ætas noſtra vidit & admirata eſt?
Nihil. Ubi *Nihil* eſt, ibi & Cæſaris & Succorum jurisdictio
ceſſat. Gaſto Foxius Heros erat fortiſſimus, pene prius
Dux quàm Miles, Triumphator quàm Imperator. Quid
poſt tantam fortitudinem è campis Ravennatum reporta-
vit? *Nihil*. Apud Lucianum anima Pythagoræ ſubinde
mutato domicilio, per omnia viroꝝ & mulierum, per
omnia

omnia bipedum & quadrupedum corpora peregrinata fingitur. Tandem fatetur, se longè suaviùs vixisse, cùm fuerit rana, quàm cùm fuerit Rex. Non sine causâ, ita me Germana fides amet. Nam rana in aquis vivens, si sitim sedavit, bibit *nihil*. Ast hoc privilegium homini ratione prædito, præsertim Germano, sæpe non contingere potest. Fidelitas amici, res est preciosa, sed rara. Ast quovis fidelissimo amico fidelius est *Nihil*. Mendicus olim alebat canem, quem appellabat *vulgus*. Interrogatus de causâ nominis hujus, respondebat, vulgus amicitias utilitate probat. Si canem hunc cibo, me sequitur. Si ipse esurio, præter pediculos me comitatur *Nihil*. Circa hæc tempora servi mutant non conditiones, sed Dominos. Euclio servos optat, qui habeant pedes cervinos, aures asininas, dextram sine pice, & os clausum & possint devorare *Nihil*. Dionysius Siciliae Tyrannus, cùm Jovi Olympio aureum amiculum detraxisset, laneum jubebat imponi. Nam, agebat, æstate grave est aureum, hyeme frigidum, utrique verò tempori aptum est aut laneum aut *Nihil*. Xerxes cùm ingenti exercitu suo à Pythio Lydo, magifico convivio exceptus est. Et cùm bonus ille Lydus pro filio natu minimo vacationem militiae peteret, Xerxes filium dissectum suspendit, patremque in medio transire coëgit. Sic compendiosam artem docuit, quomodo ingrati homines excogitatae offensionis specie, pro beneficiis reddere possint *Nihil*. Carolus V. admonitus aliquando in castris, ut leges Germanis militibus de vitandâ ebrietate ferret, respondit, id perinde fore ac si Hispanis imperaret, ut furarentur *Nihil*. Fridericus Saxoniae Elector in conventu Coloniae habito, post coronationem Caroli V. ad se accersivit Erasmum Roterodamum dicens: quid

quid tandem peccavit miser Monachus meus Lutherus? Video enim omnes illi malè velle. Resp. Duo maxima peccata commisit. Abstulit Papæ coronam & Monachis ventrem. Nunc igitur in multis locis habebunt *Nihil*. Nuper navis quædam Diabolo onusta, in mari Oceanico occurrit Mercatoribus quibusdam. Mercatores, inassueti hospitis aspectu perterriti, dixerunt: quo properas? Diabolus respondit, tendo in Bataviam, & quidem ad Dordrechtanos. Mundum universum transivi veluti leo rugiens. Interfui furibus, latronibus, scortatoribus, ebriosis, aliisque hominibus nequam. Tandem quidam poenitentiam agentes dixerunt? Diabolus me seduxit. Dicit non potest, quàm infinito & effrenato odio tum prosequuti sint miserum me Diabolum. Ibo igitur ad Dordrechtanos, ubi literati disputant, quòd Deus sit Autor peccati. Si homines ibi peccata imputant DEO, mihi certè imputabunt *Nihil*. Papa Clericos suos egregiè vexat. Ipse enim tot uxores habet, quot vult & miseris concedit *Nihil*. Vida ludum Scacchiæ eleganti carmine descripsit. Putatur autem ludus ille inventus in obsidione Trojanâ, ne milites Græci sentirent se facere *Nihil*. Demonax rogatus, an Philosophus etiam placentis vesceretur? Quid, inquit, num putas apes stultis tantùm facere mel & cæteris *Nihil*? Hortensius instructissimam Bibliothecam sibi comparans, similis videtur gibboso, qui molem, quam in dorso portat, aspicit nunquam: Nam & hic in omnibus libris illis legit *Nihil*. In Vatini consulatu Romæ magnum fuit ostentum. Nam eo consule neque Bruma, neque ver, neque æstas, neque autumnus fuit. Quæritis, quid Vatinius in toto consulatu suo pro emendis cerasis dederit? *Nihil*. Audacem fortuna

na

na iuvat, cibus edacem. Si vis esse *nihil*, *nihil* ede, *nihil* aude. Dives in testamento amicis suis legat omnia bona sua, quæ si hinc auferre posset, daret *Nihil*. Pontius Galatæa nil dat. Dicit se omnia daturum post mortem. Cur ergo non moreris, inquit Galatæa. Bis dat, qui citò dat. Ast qui diu deliberat, num dare velit, dat *Nihil*. Qui ad conjugia se accingunt, interdum modicâ dote vendunt libertatem; interdum vetulas ducunt, ut citiùs discant tusfire; interdum Zelotypi fiunt metuuntque ne Jupiter iterum fiat olor; interdum agros & jugera crepant, quæ oculatissima natura nunquam vidit. Vultis hæc omnia vitare? *Nihil* amate. Phyllis totâ die clamat, conjugio gravius esse *Nihil*, ast totâ nocte sententiam hanc refutans, pleno ore fatetur, conjugio suavius esse *Nihil*. Ut conjugium tuum sit felix & sine lite perennet, uxor tua omnia impetret & imperet *Nihil*. Miror, quod sæpe ob furtivam conjugis nequitiam, vir bonus vocetur cornutus. Profectò, quæ non fecimus ipsi, vix ea nostra puto. Cur igitur à petulantissimo populo digitis monstratur omniumque ludibriis exponitur, qui & populo & conjugii suæ fecit *Nihil*? Cervus cornua mutat singulis annis. Ast Gelliæ maritus quotidie. Quæritis, quid hoc viro sit patientius? *Nihil*. Theologis confitenda sunt peccata, JCrus recensenda integra causa, Medicis describendus est morbus. Si animas, si fortunas, si corpora vestra tueri vultis, his tribus dissimulate *Nihil*. Corydon sæpè, quæ tacenda sunt, dicit amico, quem deinde per omnia sacra & prophana orat, ut hæc, quæ audiverit, æterno silentio premat. Visne ô Corydon alios filere? Sile ipse, & dic *Nihil*. Ardelio totâ die vagatur per urbem, semper quærens quid novi? quid boni? Dum omnibus omnia simplici animo credit, facit, ut sibi credatur *Nihil*. Politicus omnia

b

pru-

prudenter desperat, & omnia fortiter sperat, & omnia diligenter cavet, & sic tandem metuit *Nihil*. Si sapitis, omnia cautè & citò facite, sed temerè aut timidè, subito aut serò *Nihil*. Quæritis, quid sine auxilio Optimi Maximi DEI facere possitis? *Nihil*. Inter Christianos, quosdam vita damnabit, quosdam doctrina. Sunt non pauci qui religionem suam defenderent usque ad ignem EXCLUSIVE. Mirum, quod pura religio pietatem quidem suadeat, sed plerumque obtineat *Nihil*. Sæpè videbis homines, qui totâ vitâ lætibuli, tumultuantes. Ast, quando infeliciores hora incidit, ad libellos precatorios properant, & deterfo prius pulvere, torvos vultus figurant ad devotionem, & multum suspirantes, preculas quasdam quærent infortunio suo convenientes. Deinde paginas precationum illarum numerant, & si nimis prolixæ sunt, aut compendiosiores quærent, aut libellos iterum claudunt. Hi quia destituuntur harmoniâ pectoris & oris, digni evadunt, ut à DEO accipiant *Nihil*. Si toties effoderentur oculi, quoties scandalum capiunt & peccant, universum genus humanum propediem videret *Nihil*. In extremo die divites quidam dicent se aurum, metallum illud maledictum, illud malorum omnium irritamentum abjecisse ad pedes citharædi & chorauli. Ast pauperibus, Christi amicis, clamabunt se religiosâ manu dedisse *Nihil*. Prætores aliique cives & rustici divites, Magnatibus mittere solent gallos, capos, anseres, turdos & alia. Pauperibus verò *Nihil* dant. O infani! Si mittere vultis munera cuique personæ convenientia, mittite cibos pauperibus & patronis vestris aut famem aut *Nihil*. Stercus, excrementum quidem vile est, sed tamen non inutile. Nam sine eo, Medici & Agricola posident *Nihil*. Icti, rem litigiosam trahere amant, tanquam nunquam finiendam, &
eum

cum causâ exciderunt, cliens verò rebus suis, mercedem nihil ominus postulant, saltem quod erubuerint. Cliens si sapit, testandæ gratitudinis causâ ipsis dat *Nihil*. Politici, qui ex Italiâ & Galliâ reduces à patrum nostrorum moribus recedunt, & omnes pulices tusfire audiunt, semperque nova instituta crepant, non quia bona, sed quia nova; ii, inquam, interdum imitari videntur Orbilium, qui Grammaticam reformaturus noluit discipulos suos dicere, SUM, ES, EST, sed SUM, SUS, SUT. Cui vir quidam fide & moribus antiquis præditus in aurem dixit: SUM, SUS, SUT, thut fein // gut/ SUM, ES, EST, laß bleiben wie es ist geweest. At hi ipsi // politici si omnia improbant, *Nihil* venerantur. Multi Pompejani sunt, si vincit Pompejus. Si Cæsar vincit, ex tempore Cæsariani fiunt. Quæritis, quid ab his sperare debeant boni Principes? *Nihil*. Templum Ephesiæ Dianæ tutos reddebat obæratos à creditoribus. Quæritis, quid hâc in re asylum tutius præbeat? præter parsimoniam *Nihil*. Mercator, si rem fidemque perdidit, cantillat vacuus coram latrone viator, quia videt sibi posthæc restare *Nihil*. Veteres, credebant nummos sine chirographo, sine cera. Nunc sine utroque *Nihil*. Dindymo in utrâque fortuna fidus fui, ille mihi perfidus esse incipit. Si causam quæro, respondet: PROXIMUS EGO MIHI ipsi. Sis ergo, inquam, proximus tibi, non mihi. Ich mag so kein Schelmen zum Nachbar haben. Aut fidum amicum & vicinum cupio, aut *Nihil*. In nundinis Francofurtensibus necessariò implendus est Catalogus librorum. Quæritis quid plerique hodie scribant vel exscribant, quod non scriptum prius? *Nihil*. Cur tot a-))))
 fini sacra Isidis ferunt? Quia in Scholâ Socratis didicerunt))))
Nihil. Socrates sapientiâ à culo ad gurgulionem impletus
 dixit, se hoc unum scire, quod sciret *Nihil*. In gente literariâ

multi sciunt *Nihil*, & nesciunt se scire *Nihil*. Malum & *Nihil* & non ens, synonyma esse dicunt Metaphysici. Ergò si literati copiosè sed malè scribunt, scribunt copiosum *Nihil*. Plerunque magna volumina autoribus suis vehementer placent. Alii in iis laudant *Nihil*. Forfan risu me dignum diceretis, si surdo dicerem: AUDI, cæco: ECCE, claudo: VENI. At ego tamen vidi, qui Doctores & Magistri creati, iusque docere varias artes & facultates, & ad gradus hos præter velle attulerunt *Nihil*. In Institutis, comparo vos brutis. In Digestis, nihil potestis. In Codice, scitis modicè. In dem Reichs Abscheid / seydh ihr kommen nicht weit. Et tamen creamini Doctores. O tempora! ô mores! Miræ sunt rerum humanarum vicissitudines. Fortuna sævo læta negotio, ludum insolentem ludere pertinax, transmutat incertos honores, nunc mihi nunc aliis benigna. Quæritis, quid in eodem semper statu maneat? *Nihil*. Nulla est commoditas, quæ non sua fert incommoda secum. Ægyptus Nilum habet, coloni vice fungentem. Sed idem Nilus habet Crocodilum quadrupes malum, terrâ pariter & flumine infestum. Cyrenai caros fert odoratissimas atq; unguentum pulcherrimum; sed eadem quoque generat Basiliscum frutices hominesque necantem. Arabia ab odoribus, quos spirat & in totum spargit orbem, felicitis cognomentum adeptæ est, sed eadem noxiis serpentibus colore mentientibus terram & pestilentibus morbis ex gravitate aëris contractis, ita impeitur, ut infelicitis cognomen non malè gerere possit. China dicitur fertilissima & totius Orientis horreum. Populus Chinesis five (ut mavult Scaliger) Sinensis, tantâ est ingenii felicitate, ut vulgò dicatur, Chineses habere duos oculos, Europæos unum, cæteros populos nullum. At quot pericu-
la

la regnum illud non rarò circumstant? Interdum enim ignis coelitus immisus, totos pagos, urbes, provincias depascit. Sæpe diluvia & inundationes, obvia quæque prosternunt, sæpe terra horrendo cum fragore intremiscens, ductis faucibus pecora & seipsam devorat. Quæritis, quid sit ab omni parte beatum? *Nihil*. Pueri sæpè preciosissimis Xeniis, auro atque argento, præferunt placentas vel alia gustuigrata. At *Nihil* melle dulcius. *Nihil* tam boni saporis est, ut non indigeat vel sale vel condimento alio. Sæpè videbis ægrotum respuere turdos atque lepores, quibus primam in mensis gloriam tribuebant veteres. Interrogatus verò, quid ergo desideret? postulat *Nihil*. Nescio quo consilio quasi à natura pueris insitus sit amor *Nihili*. Nam si male sibi conscii sunt, si virgas timent, præceptoribus suis anxie se excusant, dicendo: Parce Præceptor, parce. Ego enim feci *Nihil*. Pluente Jove tardiùs ambulat vafer Menalcas, ut crescat lactis copia ex imbre, tandem miles venit, & lac devorans red hostimenti loco reponit *Nihil*. Ignavus clamat, optimam esse rem labore non partam, sed relictam. Proinde mortuâ novercâ lugubri pallio tegit gaudium suum, tandemq; ad hæreditatem dividendam avidâ spe accedens, invenit *Nihil*. Chymici omnia bona sua dilapidant propter lapidem, & totum cum nihilo multiplicantes, post laboriosissima & ingeniosissima mendacia producunt *Nihil*. Fata regunt fatuos, sapiens dominabitur astris. Astrologi aliarum rerum prædictiones profitentur, suas ignorant. Quæritis, quid iisdem in tot Calendariis mentientibus credam? *Nihil*. Nostri Philosophiæ Studiosi, quanquam sciunt crumenas suas non admodum plenas esse, syllogismos tamen in Darapti & Felapton faciunt, quibus probant in universa natura vacuum esse *Nihil*. Apud Batavos, illos Neptuni filios,

novi philologum, qui viginti annorum spacio, orbi terrarum rem præstitit utilissimam, dum non sine ingenti labore observavit, in toto Homero unum tantum esse versum, in quo omnes partes Orationis simul contineantur. Philologus ille fastorum hebdomadaliū lectione pascitur, atq; pinguescit sicut aëre chamæleon, & esurire mavult aut ad secundam prandere, quàm nescire mendacia. Quæritis, quid à Batavis pro tanto labore accipiat? *Nihil.* Tullius clamat, inepti Oratoris brevitatem longius & molestius videri *Nihil.* At ego dico; Tullii longissimis Orationibus brevius & suavius esse *Nihil.* Hactenus noctem unam atq; alteram combussi in perlustrandis Antiquitatis monumentis. Non semel profundis meditationibus immerfus cogitavi, quomodo vobis consulere debeam, ut tandem discatis grandia verba loqui, qualia de Sabinarum raptu, de Polyxenæ tumulo, aut jam jamque morituro Catone declamare solent Oratores tragici. Sæpe quoque Ciceronianum, Peripateticumq; sermonem Lucianico miscens, deducere vos volui ad priscam Philosophiam, non spinosam illam & atrocem, sed suavem, plenam risus & aspersam dulcore amœnitatis. Sua deo illis, ut ex præscripto Martialis lactucis utantur & molli- bus malvis, qui molestè ferunt, si non statim ex juvene senex fio, sed interdum Poëtas imitor, qui sub ridiculis fabularum involucris res serias tractant. Nec amo perpetuam gravitatem, nec jocos perpetuos. Ast heri tabulas meas Oeconomicas anxie perlegi, omnesque cistas meas excussi, ut viderem, quid ineptiis meis promeruerim. Quæritis quid invenerim? *Nihil.* Qui & de hujus & de futuræ vitæ felicitate finaliter desperant, quos nec Theologorum nec Medicorum solatia erigere possunt, qui in hac vitâ & improbi & stulti sunt, eos in vitâ futurâ juvabit *Nihil.* Dives si donec & præ-
cio-

ciosis gemmis ornatus sepelitur, qui ex utero matris attulit
Nihil. Parasito in universa urbe non videtur esse vinum ge-
 nerosius, quàm pro quo datur *Nihil*. In Scholâ Grammati-
 corum, promittere & fallere verba esse dicuntur, *Nihil* verò
 nomen. Quàm mirabiles verò Grammatici sunt, filii hujus
 seculi? Nam dum verba dant, *Nihil* dant. Cur avarus exhæ-
 res coeli est? Quia cum expensi poenitet, & præterea *Nihili*.
 Ambitiosi quidam, postquam nobilitatis insignia Noachi
 diluvio amissa, in Hircaniæ aut Armeniæ montibus repere-
 runt, videri volunt divites, cum domi esuritione arescant, ut
 dentes eorum vel silicem comesse queant, tandem post va-
 rios casus moriuntur & hæredibus suis relinquunt *Nihil*. Si
 ad mare Balthicum in Gymnasia quædam veneris, occurret
 tibi senex philosophaster, cujus caput syllogismis ita imple-
 tum, ut credam nec Jovis cerebrum æquè gravidum fuisse
 cum Palladem parturiens Vulcani securim imploraret. Hunc
 si saluta veris dicens: Multum, plus, plurimum salvus fortu-
 natusq; sis Ornatissime, Doctissime simulq; Humanissime
 Domine Magister. Tum protinus omnes locos topicos
 mente percurreret, ut argumenris pro & contra collectis vi-
 deat, an etiam ex utilitate Reip. literariæ sit, tibi respondere:
 Tandem barbam semel atq; iterum demulcens, post violen-
 tissimam tussum dicet: Ago vobis gratias, Literatis Domine
 Johannes. Si intercedente ejus vel ancillâ vel uxore, favori
 ejus te insinuaveris, Scholasticam suam sapientiam pro PE-
 CUNIA tibi explicabit, non secus ac circulatores in nundinis
 Francofurtensibus, qui ursas saltantes nulli ostendunt, nisi
 numeranti pecuniam. Postquam verò sæpè dixit, ita statuit
 Beurhusius, ita sentit Heizo Buscherus, & hæc est opinio Kec-
 kermanni, Tandem de suo addet *Nihil*. Ziphusi, sapientibus
 videris esse stultus, stultis videris esse sapiens, quid ipse Tibi?
 Mul-

Multa, inquis, Scholasticorum volumina perlegi. Sed o optime Ziphusi, quemadmodum æger stomachus multa degustat, & concoquit *nihil*, sic & tu multa legisti & sapis *Nihil*. Omnis honos, onus. Onera autem sæpè a sinis imponuntur non equis. Sed, non uni fortuna in ignotâ tellure floruit, qui in patriâ fuit *Nihil*. Orbilium dicunt esse præditum ingenio igneo. Quæritis, quo argumento id credam? Quia igne nascitur *Nihil*. Invidi sæpe invidiam torquent non ad causas sed ad personas. Iidem affectus, pro temporum & personarum sorte, nunc virtutes sunt, nunc vitia. Vultis adversos hos invidiæ aculeos tuti esse? *Nihil* discite, *Nihil* possidete. Hodie in conviviis vestris multi bibent pro sanitate Regis, qui cras sentient acerrimum capitis dolorem. Vultis hoc malum vitare? *Nihil* bibite. Eodem modo quo hodierno festo sapiens sustinet personam stulti, stultus personam vel Consilarii vel Regis, ita ferè distribuuntur dignitates in universo mundo. Multis vel per Genitivum vel per Dativum casum, vel per alium fortunæ lusum assignantur officia, ut vivere possint sicuti Canonici in Papatu, & Reipublicæ prodesse *Nihil*. Servus quidam industrius, aliquando herum suum allocutus est ita: Domine, vacat officium mihi idoneum. Hoc si abs te peto, sordeo. Si ranceo, lateo. Quæso igitur, consulas mihi, quâ arte è pulvere & luto emergere, & officium illud occupare possim? Herus breviter de genere officii quærens, respondebat: Sis bono animo, serve fidelis. Mereris majora. Præficiam te ampliori honorum culmini. Servus miserrimâ spei incertæ dulcedine diu infestatus, tandem accipiebat *Nihil*. Laude digna censetur politicorum illorum prudentia, qui semper ad excitanda bona ingenia excogitant præmia, quæ quidem honorifica accipientibus, sed ærario publico nocent *Nihil*. Ubi nullum virtutis præmium, ibi nullus virtu-

tis

tis stimulus; ubi nullus virtutis stimulus, ibi nullum pro virtute certamen, ubi nullum pro virtute certamen, ibi virtus ipsa tandem abit in *Nihil*. Quæritis, quid factum sit difficile & sine spe præmii fiat facile? *Nihil*. Thaidi, ut bona sit, præter velle deest *Nihil*. Nano ut magnus sit, præter posse deest *Nihil*. Natura nobis linguam unam dedit, manus duas, ut pauca promittamus & multa præstemus. Sed homines quidam putant se manum unam habere & linguas duas, hinc multa pollicentur & præstant *Nihil*. Promissis dives quilibet esse potest. Ast postquam mihi multa à multis promissa, possideo *Nihil*. Lædimus vivos innocentes, eosdemq; laudamus mortuos. Proinde vita nigrius & morte candidius esse puto *Nihil*. Ne jussu Pontificis cum Doctissimo Jordano Bruno, Nolano Italo, flammis addicar, statuo cœlum moveri & terram stare. Hinc foeminas quasdam, foeminas verò? Imò etiam magnos viros cœlestia ingenia habere suspicor. Nam quia singulis momentis moveri & mutari possunt & inconstantissimi sunt; procul dubio terrenum habebunt *Nihil*. Qualis in cœlo erit amicitia, si in terrâ casto amore dulcius est *Nihil*? Asine, dum de moribus seculi scribo, me flocci facis, nauci atq; terunci. Quæris, quanti te faciam? *Nihil*. Nam quod in te admirer, quod in te amem, laudemq;, video *Nihil*. Vir quidam ingeniosissimus, qui jam in illustrissimâ quadam aulâ chori Musici præfectus est, mihi aliquando recensuit, se in pueritiâ suâ ex obscuris præceptis Grammaticæ non potuisse discere discrimen inter nomen & verbum. Proinde Ludimagistrum hanc tandem tradidisse observationem: Cuiuscunq; vocabulo apponi possunt particulae, *Jeh/Du/Er*/hoc verbum est, non nomen. Tandem discipulum interrogatum Stultus. estne verbum vel nomen? respondisse, est verbum. Cur? quia dicere possum, *Jeh Starz/du Starz/er Starz*. Ut us

contradicat universa Grammaticorum Synodus, ego tamen pronuncio responsionem hanc esse verissimam. Narravere patres & nos narravimus omnes. Et qui hac in re mihi assentiri nolunt, cæteros stultitiâ superant. Quæritis autem, quid singulari hoc privilegio gaudeat, ut semper & ubiq; sapiat? *Nihil.* In Epistolis obscurorum virorum quidam exclamat; *In mundo mirabiliter vadit.* Et quam vellem h c diffundere vela Orationis! Sed hâc de re Plato suadet dicere *Nihil.* Nostis me hominem esse boni pectoris & linguæ liberæ, sed ea res parùm mihi profuit. Proinde si in nundinas Francofurtenses rediero, emam mihi psittacum. Ab hoc animalculo discam, aut aliorum sermones imitari, aut dicere *Nihil.* Imò hæcenus à me didicistis *Nihil.* Si creditis vos jam dum scivisse *Nihil,* in posterum Deo clementer adjuvante discemus *aliquid.* Quod ut feliciter fiat & auspiciatò, tuam ante faciem supplex procumbo, ô magnum cœli Numen, tuamq; bonitatem & misericordiam in vota precesq; meascito. Da mihi ô Numen, quod jubes, & jube deinde, quodcunq; vis. Tu aperire potes os mutorum & infantiles linguas facere disertas. Proinde jam dehinc nobis succurre. Nam tua res agitur. Diffusa nubes, quæ mentes nostras obscurant, easdemq; illustra gratioso lumine tuo, ut concipiant optima, ab inutilibus secerant utilia, à supervacuis necessaria, à falsis vera. Da ut pietatem semper colamus sine superstitione, omnemq; virtutē exerceamus sine ostentatione. Sine ostentatione dico, communi literatorum vitio. Nullis occupationibus prophanis sic destineamur, ut non aliquot horas quotidie seponamus percipiendo vero & preciosissimo studiorum fructui, qui consistit in contemplatione & cognitione Tui. Semper nos sollicitet vita æterna & utilitas publica, non avaritia aut opū aut famæ laudisq; posteræ. Semper cogitemus, fore ut aliquan-

quan-

quando Te cognitore dispiciatur, non quid legerimus, sed quid fecerimus. Omnes lucubrationes, omnes meditationes nostræ nos ducant ad pietatem, cui ut Dominus Comites semper eant bonæ artes, ut pedisequæ. Protege illustrissimum patriæ nostræ patrem, cuius laudes, mortales omnes avidissimis auribus excipiunt, cuius HEROICA facinora & præsens ætas & infinita posteritas non sine ingenti veneratione numerabit. Protege Illustrissimam puerperam, optimam patriæ nostræ matrem, cuius inter nepotum cuneos exultantis imaginem sæpè pro Cybele bonus posteritatis error accipiet. Protege universam Illustrissimæ domus Hasfiacæ progeniem & fac, ut multiplicatæ miserationes tuæ pergant fidem facere, te tibi hujus provinciæ curam peculiarem seposuisse. In primis potentissimâ dextrâ tuâ tuere novam prolem, quâ nuper & Principem & subditos exhilarâsti. Inde animo ejus metum tui, membris da robur & decus & pulchritudinem, vultui gratiam, sermoni elegantiam & fac eam omninò talem, qualem Illustrissimi parentes optant, nos votis & exspectatione concipimus, qualem denique fas est esse eam, cuius ortus ad te autorem refertur. Denique serva tibi bonoque publico Patres atque Cives Academiae hujus, & fac ut ex hoc fruticeto Ecclesiæ tuæ, ex hoc Muséo Germaniæ, magnâ copiâ produci possint, non Biberii, non Capitones, non Rabirii, sed egregii viri, illis muneribus idonei, quibus eos destinâsti. Quæ facta sunt tege, quæ futura sunt rege. Fac ut Gigantea audacia diffringatur, vita Epicurea corrigatur, Cyclopica immanitas compescatur, & post hæc, etiam bonis literis inimici, pleno ore pronunciet, quod Marpurgum sit officina pietatis, magistra humanitatis, fons honestatis, scaturigo utilitatis, seminarium morum & di-

& disciplinæ, emporium omnium bonarum literarum & cornu copiæ omnimodæ felicitatis. Salus Academiae (quam provinciæ hujus palladium esse, illi vident, qui bono publico non invident) unicuique suprema lex sit. Hanc pro se quisque quantum niti potest, promoveat consilio, re, votis. Et hanc nostræ conditioni tam convenientem curam nullo neque tempore, neque loco, nullâ occasione à nobis desiderari patiamur. Sic vivat Princeps Illustrissimus, vivant Patres Academici, vivat & floreat universa Studiorum corona, cui me quantum quantum sum L. M. Q. dedico.

A D L E C T O R E M.

Lector, Si methodum in discursu hoc desideras, scias me confusione hæc non sine causâ usum esse. At qua illa causa? dicent invidi mei. Vt eas asini ignorent, dico Nihil, Nolo in totâ hæc Oratione Te desiderare Nihil. Raptim eam effudi, cum agere volui Nihil. Nihil ajunt mederi oculis, ego invidiam id præstare dico. Nam qui vitia sua cernere non potest, & invidiam concipit, protinus alienos navos acutissimo oculo numerare potest. Sed scias me judicia illa facere Nihili. Vale.

F I N I S.

Nobis
Co
ribus

Reliqu
S
C
Bon
qui nesc
qui igno
quod sap
quod pri
Non mini

SAP

LOQVE
lica Hamburgensis

, Senato-
is, Ecclesiæq; ad
tis Civibus

D sequatur,
fert

ionis huius Author in
Marpurgensi mu-
olim optimo animo

& contemnit su-
rium,

verint LVDVM;
ndine longâ; (tas.
as pueris alias in gra-
ibus am vivere cogentis,
e locotam

SED VN'A VIA.

